

YENİ QRAVİMETRİK MƏLUMATLARA ƏSASƏN XIDIRLI-BƏNDOVAN STRUKTURLARININ TEKTONİK VƏZİYYƏTİ VƏ NEFT-QAZ PERSPEKTİVLİYİ

Ə.S.Həsənov

SOCAR, “Neftqazəlmətdəqiqatlayihə” İnstitutu

Xıdırlı-Bəndovan strukturları ötən əsrin 30-cu illərindən başlayaraq geoloji xəritələmə, struktur-axtarış qazınması, geofiziki üsullarla (qravimetrik, maqnit, elektrik, seysmik kəşfiyyat üsulları) öyrənilmişdir. Ayrı-ayrı quyularda MQ-nin üst hissəsindən az miqdarda neft, orta Abşeron çöküntülərindən isə güclü qaz fontanı alınmışdır. Bu sahələrə maraq səngimədiyindən burada sonrakı illərdə də geofiziki işlər davam etdirilmişdir. Bəndovan strukturu üzərində 2004-cü ildə ÜDN üsulu ilə seysmik kəşfiyyat, 2006-cı ildə SDÜ və qravimetrik kəşfiyyat kompleksi, 2016-cı ildə Xıdırlı-Bəndovan strukturları üzərində 3Ö seysmik kəşfiyyat işləri və “Scintrex CG-5 Autoqrav” cihazları ilə qravimetrik tədqiqatlar aparılmışdır.

Əldə edilmiş yeni qravimetrik məlumatların iki və üçölçülü təsvirlərinin, həmçinin, lokal qravitasiya anomaliyalarının sahə üzrə paylanma xüsusiyyətlərinin analizi nəticəsində Xıdırlı-Bəndovan strukturlarının tektonik vəziyyətləri ilə əlaqədar yeni məlumatlar əldə edilmiş və yeni neft-qaz axtarışı obyektləri kimi bu strukturların qərb-cənub-qərb qanadları göstərilmişdir.

Bu strukturların qərb-cənub-qərb qanadları üzərində qeyd edilən və neft-qazlılıqla əlaqələndirilən qravitasiya anomaliyaları Ağcagil çöküntülərinin növbə ilə MQ-nin səthinə pazlaşmalarında güman olunan neft-qaz tələləri ilə əlaqələndirilmişdir. 2006-cı ildə SDÜ ilə alınmış YTA-ların Xıdırlı strukturunun cənub-qərb qanadında qeyd olunan qravitasiya minimumları zonasına təsadüf etdiyi müəyyənləşdirilmişdir.